

sidigt gentaget arbejde, så selv om vi måske er på vej til et fald, er der stadig mange, som er udsatte.

Med hensyn til psykisk arbejdsmiljø ved vi, at arbejde, der på én gang er præget af høje krav, lav kontrol over eget arbejde og dårligt socialt fællesskab på arbejdspladsen, fordobler risikoen for hjerte-kar-sygdomme.

Udviklingen fra 1995 til 2000 i forhold til de psykiske belastninger er ikke entydig. Kravene til opmærksomhed og koncentration i arbejdet har været stigende. 6 ud af 10 oplever, at de næsten hele arbejdstiden skal være opmærksomme og koncentrerede. Det er næsten en fordobling fra 1995 til 2000. Til gengæld er der flere, der oplever, at arbejdet er afvekslende, og at de har indflydelse på eget arbejde. Med hensyn til de psykiske arbejdsmiljøproblemer er det derfor ikke muligt entydigt at konkludere, om det er blevet værre eller bedre de seneste år.

På samme måde er det med flere af de øvrige arbejdsmiljøområder, f.eks. kræftområdet. På dette område har vi enten ikke tilstrækkelig gode datakilder til at kunne sige noget håndfast om udviklingen, eller udsvingene er for små til, at man kan konkludere noget præcist. Der kan også på dette område fortsat være behov for yderligere viden om sammenhængen mellem arbejdsmiljø og sygdom.

Derfor er der blevet igangsat yderligere aktiviteter for at forbedre overvågningen af arbejdsmiljøindsatsen. I den forbindelse vil jeg også understrege vigtigheden af, at videngrundlaget i arbejdsmiljøsystemet forbedres, så arbejdsmiljøindsatsen i langt højere grad kommer til at ske på et veldokumenteret grundlag. Derfor er jeg glad for den aftale, vi indgik ved de seneste satspuljeforhandlinger, som sikrer, at der over de næste 4 år afsættes 82 mio. kr. i en pulje til arbejdsmiljøforskning.

Alle tallene og dataene er blevet vejret og vendt i forbindelse med udpegningen af de fire højt prioriterede områder og før fastsættelsen af de effektmål, der som noget nyt og epokegørende er opstillet for hvert af de fire områder. Det er samtidig blevet vurderet, om det vil være muligt at sætte ind med forebyggelse i forhold til arbejdsmiljøproblemerne.

Hvad vil regeringen så gøre for at effektivisere og forbedre arbejdsmiljøindsatsen, så målene på de fire prioriterede områder kan indfris?

Der, hvor jeg umiddelbart har kunnet gøre noget, nemlig i mit eget system, Arbejdstilsynet, er der allerede sat en række initiativer i gang.

Arbejdstilsynet har som konsekvens af prioriteringsudvalgets anbefalinger fra 1. januar 2003 ændret prioriteringskriterierne for kredsenes tilsynsfunktion, sådan at de afspejler anbefalingerne. Det betyder, at ressourcerne nu primært anvendes på de brancher og virksomheder, der er særligt belastet i forhold til de fire højt prioriterede arbejdsmiljøproblemer, og hvor indsatsen samtidig vil have størst mulig forebyggende effekt.

Udvælgelsen af virksomheder sker samtidig på en sådan måde, at tilsynene rettes mod de dårligste virksomheder.

I 2003 skal 60 pct. af tilsynstimerne bruges på de fire højt prioriterede områder. Fra 1. januar 2003 gennemfører Arbejdstilsynet tilsyn i brancherne jord, beton og belægning, sten, ler og glas, konserver og drikkevarer, mejeriprodukter og margarine og hjemmepleje og døgninstitutioner m.v. for voksne.

Alle disse brancher er særligt belastet af de fire arbejdsmiljøproblemer, og den tilsynsform, der anvendes, er det tilpassede tilsyn. En række af virksomhederne i disse brancher har allerede før 2003 haft tilpasset tilsyn og er blevet inddelt i tre kategorier efter deres arbejdsmiljøstandard.

Kl. 16.05

Over for de virksomheder, der falder i den dårligste kategori, bliver der fulgt op med nye tilsynsbesøg. Arbejdstilsynet kan på den måde via påbud til virksomhederne sikre, at arbejdsmiljøstandarder på sigt hæves på disse virksomheder, der indtil nu ikke selv har haft tilstrækkelig styr på deres arbejdsmiljøarbejde.

Mange af virksomhederne havde ved årsskiftet 2002-2003 endnu ikke haft tilpasset tilsyn, f.eks. var der kun gennemført meget tilpassede tilsyn på virksomheder inden for branchen jord, beton og belægning. Også her søger Arbejdstilsynet i videst muligt omfang at føre tilsyn på de virksomheder, der har det dårligste arbejdsmiljø.

Om det er virksomheder med dårligt arbejdsmiljø, vurderes ud fra erfaringer fra tidligere tilsyn, branchekendskab, anmeldelser af arbejdsskader og lokalt kendskab. Over halvdelen af de virksomheder inden for jord, beton og belægning, hvor Arbejdstilsynet har gennemført tilpasset tilsyn i første kvartal 2003, har vist sig at falde i den dårligste kategori. Gennemsnitlig falder en tredjedel af virksomhederne, som er blevet niveauplaceret, i den dårligste kategori, så den nye prioritering ser ud til at give gevinst i retning af at få fat i de dårligste.